

Museet for Thy og V. Han Herred.

Nationaldragten i Thy.

DET er kun ganske få Efterretninger, man har om Nationaldragten i Thy. I sin store Helhed er den kun kendt gennem Ågårds og Djørups Bøger, men disse tilligemed mundtlige Efterretninger lader ane, at Dragten også har haft sit ejendommelige Præg. Til den Beskrivelse af Folkedragten i Midthy, som omtales i denne Årbog S. 25 og 26., skal derfor følgende tilføjes:

Til Mændenes daglige Dragt (også tidligere til Højtdsdragt) hørte en rød Lue "med Skrald i", d.v.s. med Kvast. Huen var foret med Uld og kunde trækkes ned over Ørene i koldt Vejr, og der sattes særlig Pris på, at den var af så stærk rød Farve som muligt. Til Festdragten hørte endvidere "Manskettes" Benklæder med Sølvknapper og iøvrigt som anført.

Kvindernes Hovedtøj var den omtalte Bæverhårshat, hvorunder der bares en hvid eller sort Kappe, der var pibet og på hvilken der anvendtes stor Omhu.

Det ejendommeligste Stykke var iøvrigt Pandeklædet. På Hovedet havde man til daglig en lille Hue af sort Fløjl eller Sirts. Djørup omtaler, at disse Huer tidligere var "af Atlask med pralende Broderier (Gyldenstyk)". Om Panden, så at Huen dækkedes fortil, vikledes nu det sammenlagte Pandeklæde, der var ret langt og af forskellig Finhed og Farve efter sit Brug; det vikledes et Par Gange om Hovedet og knyttedes for til i Panden med en Sløjfe. Til daglig tog man det yderst sjældent af, og tit lå man også med det om Natten. Var Tørklædet ikke langt nok, benyttedes en såkaldt Pandepude af forskellige Dimensioner. Til daglig Dragt havde man i Begyndelse af 1800erne en rød eller grøn strikket Trøje med langt Skørt. Senere erstattedes den med et grønt eller rødt Livstykke med røde eller grønne Seler og Hvergarns Nederdel. Iøvrigt mangler Oplysninger

om en hel Del Enkeltheder vedrørende Dragten, men af denne kortfattede Omtale fremgår det, at den også har haft sine Ejendommeligheder. Thisted Museum er Tid efter anden kommet i Besiddelse af forskellige Stykker af Dragten. For Mandsdragtens vedkommende: rød Hue, Vest, Manskettes Bukser og enkelte andre Ting og af Kvindedragten den høje Hat med hvidt og sort Hovedsæt, et Livstykke samt nogle Tørklæder. For om muligt at få den gamle Dragt bedre oplyst og få samlet, hvad der endnu findes, beder Museet alle Årbogens Læsere være behjælpelige; der vil da senere hen blive meddelt, hvad der er indkommet og oplyst.

Oldsagsfund.

På Gårdejer Jens Nørgårds Mark i Lille Hillerslev stødte man under Pløjning afvigte Efterår på Sten, og da man senere hen fjernede disse, viste det sig at være Dækstene over en Kvindegrav fra den ældre Bronzealders seneste Tid. Graven var beliggende i Retning Nord og Syd og indeholdt 2 Armringe af Bronze, der lå midt i Gravens Vestside umiddelbart ved Sidestenene og midt i Graven mod Nord en Bøjlenål, ligeledes af Bronze; alle Genstandene er smukke og karakteristiske Stykker, hver i sin Slags.

Ligeledes blev der på lignende Måde sidste Vinter på Gårdejer Mads Pedersens Ejendom, Mejlsøgård, Jannerup Sogn, fundet en Grav fra romersk Jernalders Tid. Den indeholdt 6 mindre Lerkar, hvoraf adskillige var forsynede med Ornamente, et Låg og en Flage af et større Lerkar, der sandsynligvis også har været benyttet som Låg. Sammen med Karrene fandtes et Par Brudstykker at en mindre Jærkniv.

Begge de smukke Fund blev med stor Beredvillighed skænkede til Museet af Ejeren.

(Historisk Årbog for Thisted amt 1918, side 78-79)